

uberettiget Indgreb. Jeg maa sige her, at det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag i nogen Grad stiller Forholdet paa Hovedet: Ved Ægteskabets Indgaaelse, hvor der bør være Frihed om, hvilken Form man vil vælge, etablerer man Tvang, men ved Ægteskabets Opløsning, hvor Baandene i Familielivets og i Samfundets Interesse ikke maa slappes, der etablerer man efter min Mening alt for stor Frihed.

Man anfører for det tvungne, borgerlige Ægteskab Hensynet til Sønderjyderne. Det forekommer mig, at dette Hensyn til Sønderjyderne noget for ofte bliver ført frem i den offentlige Debat. Nu er det ganske vist saaledes, at Sønderjyderne har tvungent borgerligt Ægteskab, men det er ikke noget, de selv har fundet paa, eller noget, de selv har villet have. Det er en af de Ting, de er blevet tvunget til at gaa med til ligesom saa mange andre Ting, og jeg tror aldeles ikke, at Sønderjyderne sætter Pris paa at bevare det tvungne borgerlige Ægteskab. De Sønderjyder, jeg har talt med derom, kender ikke noget til, at der i Sønderjylland skulde være noget Ænske om at bevare det tvungne borgerlige Ægteskab. De allerfleste Sønderjyder kører efter den borgerlige Foreningsakt til Kirken, og det samme vil rimeligvis blive Tilfældet her. Men saa vil det i Virkeligheden kun være at gøre det svære for Folk; man paa-lægger dem blot dobbelt Ulejlighed paa deres Bryllupsdag: først at køre hen til en Giftefoged og gaa ind i hans Stadsstue eller at henvende sig paa et eller andet offentligt Kontor, hvor man maaske til daglig henter Ernæringskort, og der indgaa Ægtepagten, for saa bagefter at skulle køre til Kirken. Jeg synes ikke, man kan fortænke de Mennesker i at sige: Paa denne Højtidsdag vil vi virkelig være fri for unødvendige Formaliteter, vi ønsker at komme i Kirken og komme der saa snart som muligt, vi ønsker ikke at gaa en halv eller hel Mils Omvej for at komme til Giftefogeden. Hvis ikke de lærde siger, at det er absolut nødvendigt, at vi først skal til en saadan Giftefoged, vil vi helst spare den Ulejlighed. Saadan tror jeg, største Delen af Befolkningen vil ræsonnere, og efter min Mening fuldstændig med Rette, thi jeg

kan med min bedste Villie ikke se andet end, at det er et rent doktrinært Standpunkt at hævde, at fordi nu Staten, hvad jeg anerkender, har et Ord at skulle have sagt med ved Ægteskabets Indgaaelse, skal det nødvendigvis være en ganske bestemt og fra Præsten forskellig Person, som paa Statens Vegne skal godkende Ægteskabet. Jeg kan ikke se, at man ikke akkurat lige saa godt kan give den Mand, som Parterne i det givne Tilfælde maatte foretrække, nemlig Præsten, en Fuldmagt til at optræde tillige paa Statens Vegne, saaledes at han erklærer de to Mennesker for Ægtefolk at være, dels i sin Egenskab af Statens befuldmægtigede — og det er det, hvorpaa det for Staten juridisk kommer an — og dels paa Kirkens Vegne. Det forekommer mig, som sagt, at være rent doktrinært at ville sige, at det absolut skal være to forskellige Personer, der her optræder. Det eneste Argument med lidt Hold i, som jeg har hørt anføre i denne Forbindelse, skulde være dette, at vi jo dog ikke saa godt kan have to Slags Ægteskaber; men dertil vil jeg sige, at dette Argument i Virkeligheden kun er et Skinargument, thi vi vil blive ved med at have to Slags Ægteskaber. Der vil stadig, hvis vi tænker os tvungent borgerligt Ægteskab indført, blive Ægteskaber, som alene har haft med borgerlige Autoriteter at gøre, og Ægteskaber, som ogsaa har Kirkens Indvielse. Og hvis man tror, at Befolkningen ser med blidere Øjne paa den ene Slags Ægteskaber end paa den anden Slags, vil dette Forhold jo vedblive, idet Befolkningen saa ogsaa vil gøre en Forskel mellem de tvungne borgerlige Ægteskaber, som har faaet Kirkens Indvielse, og dem, som ikke har faaet den; saa det forekommer mig, at man slet ikke kommer udenom dette med to Slags Ægteskaber med Hensyn til Indgaaelsesformen.

Saa har man ført i Marken den Stilling, Folketinget tidligere har indtaget. Ja, det er et Argument, at Folketinget tidligere har udtalt sig for det tvungne borgerlige Ægteskab, men det forekommer mig, at der nu er gode og vægtige Grunde for Folketinget til at gaa bort fra dette Standpunkt. For det første forekommer det mig, at der efter Kommissionsforslaget